

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.06.01.00/23531-40468
Konu : Yer altı suyu ile ilgili kiralamalar.

10/ 9 /2009

SAKARYA İL ÖZEL İDARESİNE

İlgi : 18/08/2009 tarihli ve 184/4155 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda; İliniz Akyazı İlçesi, Yağcılar Köyü hudutları dahilinde Alpa Su ve Deniz Ürünleri Üretim Pazarlama Araş.Tur.İth.İhr.San.ve Tic.Ltd.Şti.'ne ait arazi üzerinde tarımsal su ürünleri yetiştiriciliğinde kullanılmak şartıyla, DSİ III.Bölge Müdürlüğüne yer altı suyu kullanma belgeleri düzenlenerek verildiği, adı geçen şirketin bu belgelere göre 4 adet kuyudan toplam olarak 200 lt/sn. miktarda yer altı suyu kullanmasının uygun görüldüğü ve su ürünleri yetiştirmeciliğine dair işletme projesinin Tarım İl Müdürlüğüne onaylandığından bahisle ilgili şirket tarafından yer altı suyu kiralaması için idarenize verilen dilekçeye istinaden, yer altı sularının kiralınmasına gerek olup olmadığı ve kira bedelinin konusunda Bakanlığımız görüşü sorulmaktadır.

Konunun incelenmesi sonucunda; 167 sayılı Yer altı Suları Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında "...Kuyu açan kimse, bulunan suyun ancak kendi faydalı ihtiyaçlarına yetecek miktarını kullanmaya yetkilidir. Bu miktarı aşan sular ile sulama, kullanma ve işlenerek veya doğal haliyle içme suyu olarak satılmak üzere çıkarılan yeraltı suları, Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak suları (mazbut vakıflara ait sular hariç), 2886 sayılı Kanun hükümlerine uyularak il özel idarelerince kiraya verilir. Tahsil edilen kira gelirinden; yer altı veya kaynak suyunun çıktığı yer, köy sınırları içinde ise o yerdeki köy tüzel kişiliğine %15, belediye sınırları içinde ise ilgili belediyeye % 25 oranında pay verilir. Faydalı ihtiyaç miktarı, tahsis edilecek maksada göre ilgili bakanlıkların mütalaası alınmak suretiyle, Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü tarafından tayin ve tespit edilir." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 167 sayılı Kanununun 2 inci maddesinde faydalı ihtiyaç: yer altı suyunu kullanacak kimsenin faydalı kullanışları için muhtaç olduğu su miktarı olarak tanımlanmış olup, yine bu kanuna bağlı olarak çıkarılan Yer altı Suları Tüzüğü'nün 15 inci maddesinde de; "Faydalı ihtiyaç: Yeraltı suyunu kullanacak arazi veya kuyu sahibinin veyahutta işletmecilerinin faydalı su ihtiyacı; sırasıyla içme, temizlik, belediye hizmetleri, hayvan sulaması, zirai sulama ve maden ve sanayi suyu, sportif ve benzeri tesislerin faydalı kullanım miktarı göz önünde bulundurularak, tahsis edilecek maksada göre ilgili bakanlıkların mütalaası alınmak suretiyle, DSİ'ce tesbit edilir. Faydalı ihtiyaç için ayrılacak su miktarı hiç bir zaman yeraltı suyu deposunun emniyetli veriminden daha yüksek olamaz." denilmektedir.

Dolayısıyla, yukarıda belirtilen 167 sayılı Kanun ve Yeraltı Suları Tüzüğü çerçevesinde; yer altı sularına ilişkin faydalı ihtiyacın tespiti DSİ Genel Müdürlüğüne aittir. Buna göre özel idareler tarafından kiraya verilmesi düşünülen yer altı su kaynaklarından faydalı ihtiyaçların tespiti gerekenler için, DSİ Genel Müdürlüğü ile birlikte hareket edilerek faydalı ihtiyacın tespiti yapılacak, bu sınırı aşan miktarlar 2886 sayılı Kanun hükümlerine uyularak il özel idarelerince kiraya verilebilecektir. Ayrıca, kira bedeli tespiti konusunda 16/01/2004 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Su Ürünleri Üretim Yerlerinin Kiraya Verilmesine Dair Tebliğ hükümlerinin geçerli olduğu değerlendirilmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ercan TOPACA
Vali
Bakan a.
Genel Müdür